

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

סז.

עין משפט
נר מצוה

קצב א מיי פיה מהל
ע"ז ה"ל א סמג
לאון כו:
קצב ב מיי שם ה"ל ג
סנהדרין מהלכות
פ"א ה"ל א:
ג א מיי פיה מהל ע"ז
הלכה ב:
רא ד מיי שם ה"ל ג:
רב ה מיי שם ה"ל ב:
רב א מיי שם ה"ל א ב:
רב ד מיי שם פ"ד הלכה
א סמג לאון כג:
רה ח ט מיי שם פ"א
הלכה טו סמג לאון
בא:

רבינא אמר בו. פ"י הקונטרס
ול"ג אמר רבינא דליהו
ורב פפא לא פליגי ואין זו שיטת הש"ס
ור"מ מפרש דרבינא משני כולה ממני
דהמסית זה הדיוט דמשמע הדיוט ולא
נביא נמי זו אף זו קתני דמתן כפיפא
המסית את ההדיוט דמשמע כל מי
שמסית אפילו נביא ורב פפא לא לא
מסתבר ל"י דמשום דקתני המסית את
ההדיוט דמתא למימר אפילו נביא:
וכי

והוא אומר לו היאך נניח את אלהינו שבשמים ונלך ונעבוד עצים ואבנים
אם חוזר בו הרי זה מוטב ואם אמר כך היא חובתנו כך יפה לנו העומדין
מאחורי הגדר מביאין אותו לבית דין וסוקלין אותו וס"ה האומר אעבוד אלך
ואעבוד נלך ונעבוד אזבח אלך ואזבח נלך ונזבח אלך ואקטיר אלך ואקטיר
נלך ונקטר אלך וננסך נלך וננסך אשתחווה אלך ואשתחווה נלך
ונשתחווה: **גב' המסית** זה הדיוט טעמא דהדיוט הא נביא בחנק והמסית
את ההדיוט טעמא דיהודי הא רבים בחנק מתני' מני ר"ש היא דתניא
ר"ש אומר בחנק אימא סיפא המדיח זה האומר נלך ונעבוד עבודת כוכבים ואמר
רב יהודה אמר רב מדיחי עיר הנדחת שנו אתאין לרבנן רישא ר"ש וסיפא רבנן
רבינא אמר כולה רבנן היא ולא זו אף זו קתני רב פפא אמר כי קתני
מסית זה הדיוט להכמנה דתניא ושאר כל חייבי מיתות שבתורה אין
מכמינין עליהן חוץ מזה כיצד עושין לו מדיקין לו את הנר בבית הפנימי
ומושיבין לו עדים בבית החיצון כדי שיהיו הן רואין אותו ושומעין את קולו
והוא אינו רואה אותן והלה אומר לו אמור מה שאמרת לי ביחוד והוא אומר
לו והלה אומר לו היאך נניח את אלהינו שבשמים ונעבוד עבודת כוכבים
אם חוזר בו מוטב ואם אמר כך היא חובתנו וכך יפה לנו העדים ששומעין
מבחוץ מביאין אותו לבית דין וסוקלין אותו: **וכן עשו לבן סטרא בלוד**
ותלאוהו בערב הפסח **ס**. **בן סטרא** בן פנדירא הוא אמר רב סטרא בעל סטרא בעל
פנדירא בעל פפוס בן יהודה הוא אלא אימא אמו סטרא אמו מרים מגדלא נשיא
הואי כדאמרי בפומבדיתא סתת דא מבעלה: **מתני'** המדיח זה האומר
נלך ונעבוד עבודת כוכבים **ה** המכשף העושה מעשה חייב ולא האוחז את
העינים **ו** אומר משום ר' יהושע שנים לוקמין קשואין אחד לוקט פטור ואחד
לוקט חייב העושה מעשה חייב האוחז את העינים פטור: **גב' אמר רב**
יהודה אמר רב מדיחי עיר הנדחת שנו כאן: המכשף זה העושה מעשה וכו':
תנו רבנן מכשפה אחד האיש ואחד האשה א"כ מה ת"ל מכשפה מפני שרוב
נשים מצויות בכשפים מיתתן במה רבי יוסי הגלילי אומר נאמר כאן מכשפה
לא תחיה ונאמר להלן לא תחיה כל נשמה מה להלן בסייף אף כאן
בסייף ר' עקיבא אומר נאמר כאן מכשפה לא תחיה ונאמר להלן **אם בהמה**
אם איש לא יחיה מה להלן **ב** בסקילה אף כאן בסקילה אמר לו ר' יוסי אני
דנתי לא תחיה מלא תחיה ואתה דנת לא תחיה מלא יחיה אמר לו רבי
עקיבא אני דנתי ישראל מישראל שריבה בהן הכתוב מיתות הרבה
ואתה דנת ישראל מעובדי כוכבים שלא ריבה בהן הכתוב אלא
מיתה

סימנא בעלמא: מתני' המסית זה הדיוט
והמסית את ההדיוט אמר יש יראה במקום
פלוני כך אוכלת כך שותה כך מטיבה כך
מריעה **ב** כל חייבי מיתות שבתורה אין
מכמינין עליהם חוץ מזה אמר לשנים **ב** והן
עדיו ומביאין אותו לב"ד וסוקלין אותו
אמר לאחד הוא אומר יש לי חבירים רוצים
בכך אם היה ערום ואינו יכול לדבר בפניהם
המכמינין לו עדים אחורי הגדר והוא אומר
לו אמור מה שאמרת ביחוד והלה אומר לו

והוא אומר לו היאך נניח את אלהינו שבשמים ונלך ונעבוד עצים ואבנים
אם חוזר בו הרי זה מוטב ואם אמר כך היא חובתנו כך יפה לנו העומדין
מאחורי הגדר מביאין אותו לבית דין וסוקלין אותו וס"ה האומר אעבוד אלך
ואעבוד נלך ונעבוד אזבח אלך ואזבח נלך ונזבח אלך ואקטיר אלך ואקטיר
נלך ונקטר אלך וננסך נלך וננסך אשתחווה אלך ואשתחווה נלך
ונשתחווה: **גב' המסית** זה הדיוט טעמא דהדיוט הא נביא בחנק והמסית
את ההדיוט טעמא דיהודי הא רבים בחנק מתני' מני ר"ש היא דתניא
ר"ש אומר בחנק אימא סיפא המדיח זה האומר נלך ונעבוד עבודת כוכבים ואמר
רב יהודה אמר רב מדיחי עיר הנדחת שנו אתאין לרבנן רישא ר"ש וסיפא רבנן
רבינא אמר כולה רבנן היא ולא זו אף זו קתני רב פפא אמר כי קתני
מסית זה הדיוט להכמנה דתניא ושאר כל חייבי מיתות שבתורה אין
מכמינין עליהן חוץ מזה כיצד עושין לו מדיקין לו את הנר בבית הפנימי
ומושיבין לו עדים בבית החיצון כדי שיהיו הן רואין אותו ושומעין את קולו
והוא אינו רואה אותן והלה אומר לו אמור מה שאמרת לי ביחוד והוא אומר
לו והלה אומר לו היאך נניח את אלהינו שבשמים ונעבוד עבודת כוכבים
אם חוזר בו מוטב ואם אמר כך היא חובתנו וכך יפה לנו העדים ששומעין
מבחוץ מביאין אותו לבית דין וסוקלין אותו: **וכן עשו לבן סטרא בלוד**
ותלאוהו בערב הפסח **ס**. **בן סטרא** בן פנדירא הוא אמר רב סטרא בעל סטרא בעל
פנדירא בעל פפוס בן יהודה הוא אלא אימא אמו סטרא אמו מרים מגדלא נשיא
הואי כדאמרי בפומבדיתא סתת דא מבעלה: **מתני'** המדיח זה האומר
נלך ונעבוד עבודת כוכבים **ה** המכשף העושה מעשה חייב ולא האוחז את
העינים **ו** אומר משום ר' יהושע שנים לוקמין קשואין אחד לוקט פטור ואחד
לוקט חייב העושה מעשה חייב האוחז את העינים פטור: **גב' אמר רב**
יהודה אמר רב מדיחי עיר הנדחת שנו כאן: המכשף זה העושה מעשה וכו':
תנו רבנן מכשפה אחד האיש ואחד האשה א"כ מה ת"ל מכשפה מפני שרוב
נשים מצויות בכשפים מיתתן במה רבי יוסי הגלילי אומר נאמר כאן מכשפה
לא תחיה ונאמר להלן לא תחיה כל נשמה מה להלן בסייף אף כאן
בסייף ר' עקיבא אומר נאמר כאן מכשפה לא תחיה ונאמר להלן **אם בהמה**
אם איש לא יחיה מה להלן **ב** בסקילה אף כאן בסקילה אמר לו ר' יוסי אני
דנתי לא תחיה מלא תחיה ואתה דנת לא תחיה מלא יחיה אמר לו רבי
עקיבא אני דנתי ישראל מישראל שריבה בהן הכתוב מיתות הרבה
ואתה דנת ישראל מעובדי כוכבים שלא ריבה בהן הכתוב אלא
מיתה

סימנא בעלמא. ובתחילת שום דבר הכתוב מדבר דמתחילת חלול מיהא הוה: **מתני'** המסית זה הדיוט. מסית דמשמע ליה"ו זנסקלין זה הדיוט שהסית אצל נביא שהסית אינו בסקילה אלא בחנק כדמפרש בגמרא: הוה דבסקילה אצל מסית את הרבים כגון עיר הנדחת בחנק כדמפרש בגמרא והא ליכא למידק אצל מסית את הנביא למסית את ההדיוט אצל מלניו חלוק בין נביא שהסית להדיוט שהסית להדיוט (דברים יג) וסקלתו באבנים וזנבא כתיב (שם) והנביא הוא או חולם החלוס הוא יומת ומיתה האלמורה בתורה סתם **ה** אינה אלא חנק: **אמר לשנים.** יחד הן עלמין נעשו עדים ואין לריכין להתרות זו כשאר חייבי מיתות אלא מביאין אותו לבית דין דכתיב (שם) לא תמול ולא תכסה עליו: **אמר לאחד הוא אומר יש לי חברים רוצים בך.** הניסת ריך להשיבו יש לי חברים רוצים בך כל וסמור לי צפניהם: **ואם היה המסית ערום ואינו יכול לדבר צפניהם.** כלומר אומר איני יכול לפרסם הדבר מפני יראת צ"ד: **מכמינין לו.** דמתרגמינן וארז לו וכמן ליה (דברים יט). מעמידין ליה מארצין אחורי הגדר לשמוע דבריו: **ביחוד.** כלומר אין איש עכשיו עמנו ויכול אתה לומר מה שאמרת לי: **האומר אעבוד וכו'.** באחת מכל הלשונות הללו הוי מסית וחייב: **גב' הא נביא.** אם מסית זה נביא שהיה מתנבא בשם הקב"ה לעבוד עבודת כוכבים: **טעמא.** למסית את ההדיוט כלומר את היחיד האם מסית את הרבים כגון אנשי עיר הנדחת לאו בסקילה הוא אלא בחנק דהא ליכא למידק דהא דקתני והמסית את ההדיוט למעוטי מסית את הנביא קאמר דלא אשכחן תנא דמפליג בין מסית את הנביא למסית את ההדיוט אצל בין נביא המסית להדיוט המסית אשכחן חלוק כדמפרש ואיל: **טעמא דר"ש** ורבנן מפרש באלו הן המנקיין: **מדיחי עיר הנדחה שנו.** נמשנתנו זאת ואשמועינן סיפא דמדיח דרישא צמדיח עיר הנדחת קאמר וה"ק המדיח דמתן לעיל (דף גג.) צמדי נסקלין זה האומר לרבים נלך ונעבוד עבודת כוכבים: **רבינא אמר גרס.** ולא גרסי' אמר רבינא דליהו ורב פפא לא פליגי אלא מר מתרין חדא ומר מתרין חדא ולא פליגי דהא צמדי מילי אוקימנא לרישא כר"ש ואתו הנן אמוראי לתרוצה כרבנן. והכי פירושה רבינא תרצה לתרצה ואמר רישא נמי רבנן והמסית את ההדיוט לאו למעוטי מסית את הרבים אתא אלא תרוייהו תנא להו תנא רישא מסית את היחיד והדר תנא סיפא המדיח זה האומר לרבים נלך ונעבוד עבודת כוכבים: **ולא זו אף זו קתני.** כלומר אי קשיא לך ליתני מסית את הרבים ולא ליתני

מסית את היחיד דהא פשיטא דכולהו מודו צה דבסקילה אורחא לתנא למתני הכי תנא מילתא צרישא דפשיטא ליה והדר תנא רבותא ולא זו דמסית יחיד בצדד בסקילה אלא אף זו דמסית רבים בסקילה ודלא כר' שמעון. ורב פפא אתא אף לתרוצי דקתני המסית זה הדיוט לאו למעוטי נביא המסית קתני אלא כל המסיתים קרי הדיוטות משום הכמנה כלומר מסית הדיוט ושטה הוא וקטא פטור ואחד לוקט פטור ואחד לוקט חייב העושה מעשה חייב האוחז את העינים פטור: **גב' אמר רב** יהודה אמר רב מדיחי עיר הנדחת שנו כאן: המכשף זה העושה מעשה וכו': תנו רבנן מכשפה אחד האיש ואחד האשה א"כ מה ת"ל מכשפה מפני שרוב נשים מצויות בכשפים מיתתן במה רבי יוסי הגלילי אומר נאמר כאן מכשפה לא תחיה ונאמר להלן לא תחיה כל נשמה מה להלן בסייף אף כאן בסייף ר' עקיבא אומר נאמר כאן מכשפה לא תחיה ונאמר להלן **אם בהמה אם איש לא יחיה מה להלן** **ב** בסקילה אף כאן בסקילה אמר לו ר' יוסי אני דנתי לא תחיה מלא תחיה ואתה דנת לא תחיה מלא יחיה אמר לו רבי עקיבא אני דנתי ישראל מישראל שריבה בהן הכתוב מיתות הרבה ואתה דנת ישראל מעובדי כוכבים שלא ריבה בהן הכתוב אלא מיתה

מסית את היחיד דהא פשיטא דכולהו מודו צה דבסקילה אורחא לתנא למתני הכי תנא מילתא צרישא דפשיטא ליה והדר תנא רבותא ולא זו דמסית יחיד בצדד בסקילה אלא אף זו דמסית רבים בסקילה ודלא כר' שמעון. ורב פפא אתא אף לתרוצי דקתני המסית זה הדיוט לאו למעוטי נביא המסית קתני אלא כל המסיתים קרי הדיוטות משום הכמנה כלומר מסית הדיוט ושטה הוא וקטא פטור ואחד לוקט פטור ואחד לוקט חייב העושה מעשה חייב האוחז את העינים פטור: **גב' אמר רב** יהודה אמר רב מדיחי עיר הנדחת שנו כאן: המכשף זה העושה מעשה וכו': תנו רבנן מכשפה אחד האיש ואחד האשה א"כ מה ת"ל מכשפה מפני שרוב נשים מצויות בכשפים מיתתן במה רבי יוסי הגלילי אומר נאמר כאן מכשפה לא תחיה ונאמר להלן לא תחיה כל נשמה מה להלן בסייף אף כאן בסייף ר' עקיבא אומר נאמר כאן מכשפה לא תחיה ונאמר להלן **אם בהמה אם איש לא יחיה מה להלן** **ב** בסקילה אף כאן בסקילה אמר לו ר' יוסי אני דנתי לא תחיה מלא תחיה ואתה דנת לא תחיה מלא יחיה אמר לו רבי עקיבא אני דנתי ישראל מישראל שריבה בהן הכתוב מיתות הרבה ואתה דנת ישראל מעובדי כוכבים שלא ריבה בהן הכתוב אלא מיתה